

Saksframlegg

Arkivsak
23/00518-9

Saksbehandler
Frida Blåsternes

Behandles av
Utvalg for oppvekst

Møtedato
19.03.2024

Høring av endringer i forskrift om vedtekter for kommunale barnehager

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Forslag til endringer i forskrift om vedtekter for kommunale barnehager i Asker kommune sendes på høring.

1. Sammendrag

Gjeldende forskrift om vedtekter i kommunale barnehager trådte i kraft 1. januar 2020, og ble revidert i 2022. Siden sist revidering, har det blitt behov for ytterligere endringer.

Barnehage er et tjenesteområde som berører svært mange av kommunens innbyggere. Kommunedirektøren er derfor opptatt av å ha et klart og tydelig regelverk, som gir foreldre mulighet til å forstå rammene for barnehagetilbudet og hvilke regler de må forholde seg til.

Gjennom konkrete saker og henvendelser, er det gjort erfaringer som tilsier at det er behov for endringer i forskriften, med tanke på å gi forutsigbarhet for foreldre og kommunen om rettigheter og plikter. På bakgrunn av dette, er det nå utarbeidet forslag til endringer i forskriften. Det er sett på forskriften i sin helhet.

Kommunedirektøren har revidert forskriften med sikte på å få et mer forståelig regelverk. I tillegg til språklige og strukturelle endringer, foreslås det også noen innholdsmessige endringer. Dette gjelder blant annet prioriteringskriterier ved

opptak, barnehagetilbud i sommerferien, betaling ved bytte av kommunal barnehage og søknad om permisjon/fradrag i foreldrebetaling.

Kommunedirektøren foreslår at det vedlagte forslaget til revidert forskrift sendes på høring.

2. Bakgrunn for saken

Sak om endring i vedtekter for kommunale barnehager var oppe i utvalg for oppvekst 14.02.23.

Saken kom da opp med bakgrunn i en uttalelse fra Sivilombudet, som medførte behov for endring i kommunens barnehagevedtekter og prioriteringskriteriene ved opptak til barnehage. Endringene som da ble foreslått, gikk ut på å tydeliggjøre opptakskriteriene, ved å presisere at prioriteringskriteriene i forskriftens § 7 blir vurdert først for de søkerne som har barnehagen som sitt førstevalg, slik dette faktisk blir praktisert i Asker kommune.

Forslaget ble vedtatt sendt på høring. Høringsinnspillene ble innarbeidet, og saken skulle opp til andregangs behandling i utvalget. På grunn av kapasitet, kom ikke saken opp før sommeren. Etter sommeren var det valg og nytt utvalg.

I løpet av høsten 2023 opphevet klageutvalget en sak som gjaldt oppsigelse av barnehageplass. Klageutvalget ga uttrykk for at regelverket bør endres, når det gjelder oppsigelsestid ved bytte av mellom kommunale barnehager.

I løpet av høsten kom det i tillegg opp flere spørsmål rundt enkelte bestemmelser i forskriften, som gjorde at det ble besluttet å gjøre en helhetlig gjennomgang av hele forskriften.

Noen av forslagene i denne saken har allerede vært på høring. Tidligere høringsinnspill har vært grunnlag for å utarbeide revidert forskrift. Saksfremlegg fra saken 14.02.23 og de mottatte høringsinnspillene ligger vedlagt. Det foreslås at forskriften i sin helhet sendes på høring, selv om deler av den har vært på høring tidligere.

3. Saksopplysninger

Kommunedirektøren har revidert forskriften med sikte på å få et mer forståelig regelverk. I tillegg til språklige og strukturelle endringer, foreslås det også noen innholdsmessige endringer. Dette gjelder blant annet prioriteringskriterier ved opptak, barnehagetilbud i sommerferien, betaling ved bytte av kommunal barnehage og søknad om permisjon/fradrag i foreldrebetaling.

4. Kommunedirektørens vurdering

Barnehage er en tjeneste som berører svært mange av kommunens innbyggere. Kommunedirektøren mener det er viktig at foreldre forstår og vet hvilke regler som gjelder barnehagetilbudet deres. Overholdelse og respekt for regler forutsetter at de er forståelige og tilgjengelige. I kommunedirektørens forslag til revidert forskrift, er det forsøkt å klargjøre regelverket og gjøre det mer forutsigbart.

§ 5 Åpningstid og oppholdstid

Etter gjeldende forskrift er de kommunale barnehagen stengt to uker i juli. Denne ordningen innebærer at ansatte tar ut ferieuker på høsten, noe som medfører ustabil bemanning og vikarbruk. Dette påvirker også barnehagenes mulighet til å gi foreldrene den oppstartsdatoen de ønsker for sitt barn, noe som igjen vil kunne påvirke foreldrenes arbeidsforpliktelser og økonomi.

Kommunedirektøren foreslår å endre dette punktet i forskriften til at barnehagene er stengt de siste tre ukene i juli. Dette vil føre til at færre av de ansattes ferieuker tas ut på høsten, slik at det er bedre bemanning når nye barn starter opp. Dette vil gi økt trygghet for barna, i tillegg til økt fleksibilitet for foreldre med tanke på oppstartsdato. Konsekvensen vil være en mer forutsigbar drift for barnehagen, noe som også vil kunne påvirke arbeidsbelastningen for de ansatte. Gjennom denne ordningen sikrer man også at alle barn får tre uker sammenhengende ferie, som de etter forskriften skal ha.

Flertallet av de private barnehagene i Asker kommune har tre uker sommerstengt i juli. Det samme gjelder de kommunale barnehagene i en rekke andre kommuner, blant andre Bærum, Lillestrøm, Kristiansand og Trondheim.

Vi ser at en ordning der barnehagen har stengt tre uker i juli vil kunne by på utfordringer for foreldre som ikke selv kan velge når de skal ta ut ferie. Kommunedirektøren foreslår derfor å åpne for at det kan etableres tilbud i to utvalgte barnehager for dem som har behov for det.

§ 7 Opptakskriterier

Kommunedirektøren foreslår å innta en beskrivelse av hvordan barnehageopptaket gjennomføres i praksis, ved at opptakskriteriene først blir vurdert for gruppen av søkere som har den aktuelle barnehagen som sitt førstevalg. Kommunedirektøren mener disse endringene vil bidra til å ivareta lovkravet om at foreldrenes ønsker og behov tillegges stor vekt ved opptaket, i tillegg til at det vil bidra til større forutberegnelighet for foreldre ved søknad om barnehageplass.

Det er behov for en tydeliggjøring av hva som ligger i at «de eldste barna» vil få tilbud først. For å tydeliggjøre dette, foreslår kommunedirektøren å innta en presisering av at det er de eldste barna innenfor hver gruppe (småbarn/store barn) som vil få tilbud først.

Kommunedirektøren foreslår en tydeliggjøring av at retten til prioritet for søkere fra barnehager med kun småbarnsavdeling, kun skal gjelde det året barnet har «fullført» tiden i småbarnsavdeling. Bakgrunnen for dette ønsket, er å sikre at avdelingen ikke blir et springbrett man bruker ett år for å sikre seg plass som toåring i den barnehagen de ønsker videre. Dette er i tråd med formålet som ble lagt til grunn da dette punktet ble tatt inn i bestemmelsen (sak 0033/22).
Kommunedirektøren foreslår derfor at dette presiseres i forskriften.

I punkt 2 om prioritering ved sykdom eller funksjonshemming, foreslår kommunedirektøren å innta «alvorlig og varig» i første setning, slik at dette samsvarer bedre med dokumentasjonskravet i andre setning. I tillegg foreslås det en tilføyelse i første ledd, for å presisere at det må være årsakssammenheng mellom sykdommen/funksjonshemmingen og søkers ønske om plass i den aktuelle barnehagen.

På bakgrunn av erfaringer og innspill fra arbeidet med opptaket, foreslår kommunedirektøren også å endre noe på rekkefølgen i prioriteringskriteriene i § 7.

§ 10 Permisjon

Etter gjeldende forskrift § 10 kan virksomhetsleder innvilge permisjon fra barnehageplassen i inntil ett barnehageår, dersom det foreligger særlige grunner. Hva som ligger i særlige grunner, er ikke nærmere fastsatt i § 10.

Erfaringen med slike søknader om permisjon fra barnehageplassen i Asker kommune, tilsier at slike søknader i utgangspunktet er begrunnet i et ønske om å slippe å betale for plassen i en gitt periode, fordi familien skal reise til mors/fars hjemland eller andre lignende årsaker. Slik kommunedirektøren ser det, er dette forhold som vil kunne omfattes av bestemmelsen om redusert foreldrebetaling i § 14. Se vurdering nedenfor.

Det er kommunedirektørens vurdering at virksomhetsleder skal kunne innvilge permisjon fra barnehageplassen, men da med det formål at barnet skal kunne komme tilbake til samme barnehage etter permisjonen. Det må her skilles mellom permisjon og redusert betaling. Ved permisjon skal man slippe å betale for plassen, men av hensyn til forutsigbarhet for barnehagen, og at man ikke skal ta opp plassen til andre barn som er på venteliste, bør det inntas i forskriften at permisjon innvilges for minimum seks måneder, og at permisjonen avsluttes ved begynnelsen av nytt barnehageår.

Kommunedirektøren foreslår å fjerne setningen om at det må foreligge særlige grunner, da dette uansett ikke gir noen veiledning til vurderingen.

§ 11 Oppsigelse og bortfall av tildelt barnehageplass

Det følger av første ledd at den fastsatte oppsigelsestiden på to måneder også gjelder ved flytting til annen barnehage.

Med bakgrunn i en sak som ble behandlet av klageutvalget, er det behov for å endre dette punktet i forskriften. Saken gjaldt opprettholdelse av oppsigelsestid ved bytte mellom to kommunale barnehager. Ifølge forskriften gjelder oppsigelsestiden uavhengig av om man bytter mellom kommunale barnehager eller fra kommunal til privat barnehage. Klageutvalget uttrykte at praksisen må endres, og at de kommer til å ta klager med samme problemstilling til følge. Klageutvalget mente også at regelverket bør endres.

Kommunedirektøren foreslår å innta i bestemmelsen at ved overflytting til annen kommunal barnehage i Asker, betales det ikke for to kommunale barnehageplasser samtidig. Det fremstår urimelig overfor foreldrene dersom oppsigelsestiden gjelder ved bytte av kommunal barnehage, da det er samme eier.

I tillegg foreslår kommunedirektøren at det er *Asker kommune*, og ikke *Virksomhetsleder*, som kan si opp plassen. Dette gjenspeiler i større grad praksisen i dag, med at Seksjon kvalitet og utvikling i oppvekst gjør disse vurderingene. Samme bestemmelse følger av SFO-forskriften, hvor det også legges opp til at slik oppsigelse skal gis av kommunen, og ikke den enkelte virksomhetsleder. Disse forskriftene bør ses i sammenheng.

§ 14 Redusert foreldrebetaling

Det følger av § 14 at det kan gis fradrag i foreldrebetalingen ved dokumentert sykefravær i fire sammenhengende uker eller mer.

Videre står det at det kan gis fradrag i foreldrebetalingen ved barns fravær i fire sammenhengende uker eller mer som skyldes særlige forhold som det er varslet om på forhånd. Det er ikke nærmere fastsatt hva som ligger i særlige forhold.

Det følger også av siste ledd at det i særskilte tilfeller kan vedtas å frafalle foreldrebetalingen helt eller delvis etter søknad fra foreldre.

Kommunedirektøren foreslår å fjerne setningen om særlige forhold det er varslet om på forhånd. Det er uklart hvilke forhold/tilfeller dette punktet er ment å omfatte. Kommunedirektøren mener at aktuelle tilfeller uansett vil kunne omfattes av siste ledd om at foreldrebetalingen kan frafalles i særskilte tilfeller.

Bærekraftsdimensjonene er ikke vurdert i saken.

5. Konklusjon

Vedlagte forslag til endringer i forskrift om vedtekter for kommunale barnehager i Asker kommune sendes på høring.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Forslag til endringer i kommunale vedtekter

Endrede vedtekter - ny vs. Gammel

Høring av endringer i forskrift om vedtekter i kommunale barnehager